

A Műegyetem a horizonton Partnerség európai dimenzióban 2014

Katasztrófa-megelőzés: korszerű mérnöki módszerek

Józsa János

1

2014.06.26.

A Műegyetem a horizonton

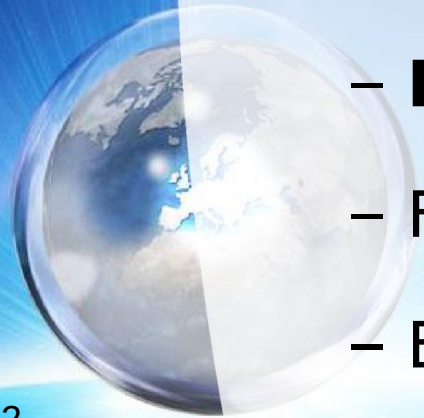
Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Motiváció az új kiemelt kutatási terület létrehozásához

- Természeti és civilizációs katasztrófák
- Védekezés, kárenyhítés és elhárítás
- Növekvő igény a megelőzés fokozására
- Átfogóan: katasztrófa-menedzsment
 - **Megelőzés tudományos alapú tervezéssel**
 - Felkészülés az elhárításra
 - Elhárítás és helyreállítás

2

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Az új kiemelt kutatási terület strukturális fölépítése

- Árvíz
- Földrengés
- Környezetszennyezési veszélyhelyzetek
- Iparbiztonság, tűz és robbantás

Mindben eddig is jelentős BME részvétel
főleg BM OKF, OVF, KKB TT felkérésre

Nemzetközi megítélés és trendek: egy friss konferencia-felhívás

20 - 22 May 2015
Istanbul, Turkey

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Válogatás a konferencia-felhívás kiemelt témaköreiből

- Katasztrófák elemzése
 - Megfigyelő és riasztórendszerek
 - Megelőzési és védelmi készség
 - Kockázatok enyhítése
 - Kockázat és biztonság
 - Többtényezős kockázatelemzés
 - Biztonság és rugalmas alkalmazkodás
 - Társadalmi-gazdasági aspektusok
 - Esettanulmányok
-

Az új kiemelt kutatási terület fő célkitűzései

- A terület BME-kutatásainak áttekintése, összehangolása, hatékonyságnövelés
 - Mérnöktudományi kutatási és oktatási stratégiák – megelőzés tervezési alapjai
 - Javaslatok, tanulmányok és tervek katasztrófavédelmi és kormányzati szervek részére
 - Hazai és nemzetközi projektek kidolgozása – **HORIZON2020**
-

Az új kiemelt kutatási terület alfejezetei

- Árvíz

- Éghajlati szélsőségek, klímaváltozás
- Előrejelzés, veszély és kockázat
- Mértékadó árvízvízszintek
- Állékonyság, töltés- és gátszakadások
- Távérzékelés
- Integrált kockázatcsökkentés
- Belvizek
- Tavak kiöntései, védekezés, mentés

Az új kiemelt kutatási terület alfejezetei

- Földrengés

- Hatásuk mérnöki létesítményekre
- Közlekedési infrastruktúra érintettsége
- Műemléképületek veszélyeztetettsége
- Alagutak
- Talajfolyósodás és felszínmozgás
- Új ellenálló anyagok, tervezési elvek, méretezési módszerek fejlesztése
- Földrengési kockázatelemzés

8

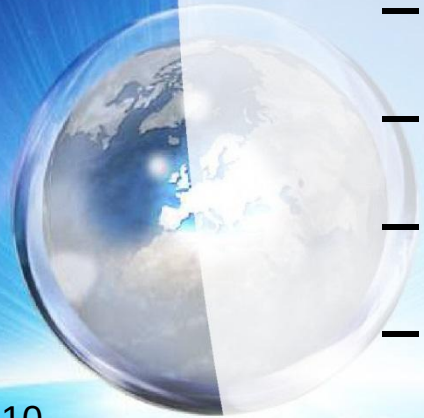

Az új kiemelt kutatási terület alfejezetei

- Környezetszennyezési veszélyhelyzetek
 - Ipari és kommunális szennyezés
 - Tavi és hullámtéri ökoszisztémák kitettsége
 - Légszennyezések terjedése
 - Veszélyes hulladékok kezelése és elhelyezése
 - Monitoring, korai riasztó rendszerek
-

Az új kiemelt kutatási terület alfejezetei

- Iparbiztonság, tűz és robbantás
 - Radioaktív anyagok, nukleáris létesítmények veszélyhelyzetei
 - Erőművek iparbiztonsága
 - Tűzesetek, füstterjedés modellezése
 - Égésgátlás, menekülés tervek
 - Robbanások
 - Repülőgép becsapódás és rázuhanás
 - Helyzetfelmérés drónokkal
-

Szemléltető példák a Műegyetem kapcsolódó kutatásaira és eddigi eredményeire

Árvíz

11

2014.06.26.

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Folyók vízjárásának szélsőségei

Tartós kisvizek

Duzzasztás

Árvizek

Folyók katasztrofális áradásai

13

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Folyók katasztrofális áradásai

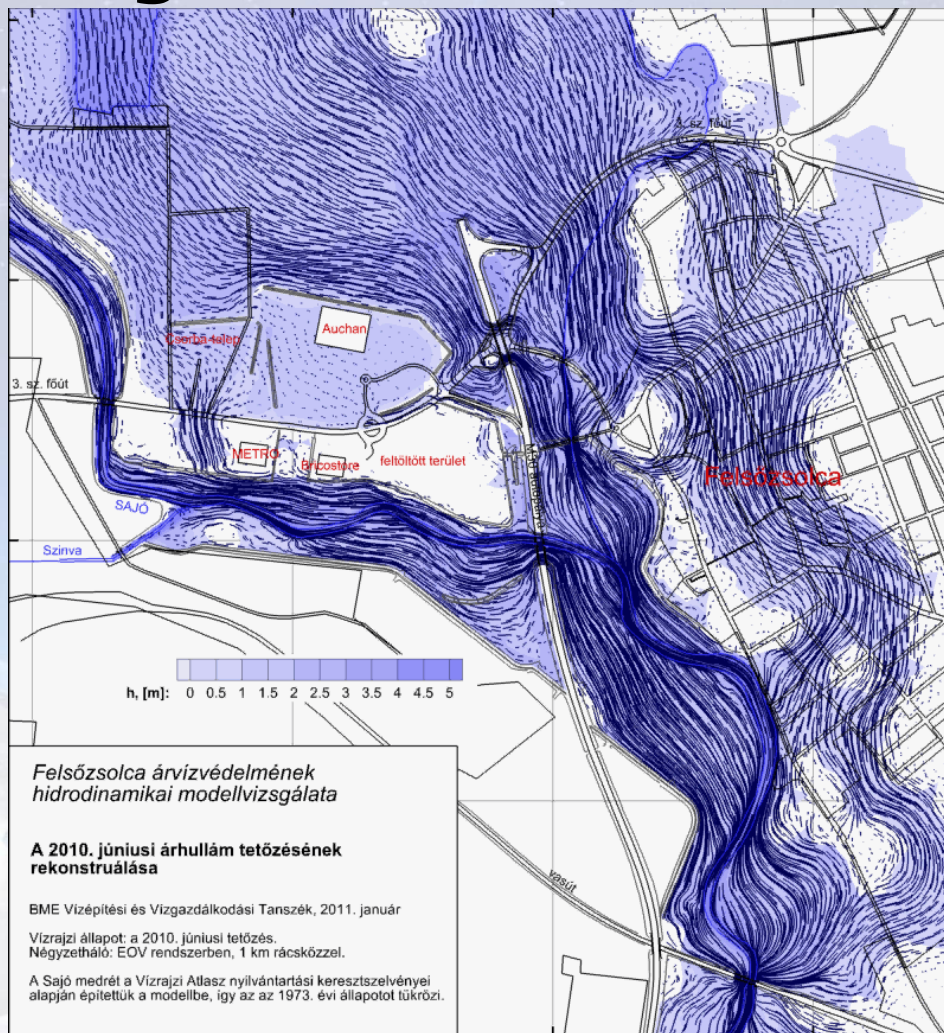

M30

Új bekötőút

Felsőzsolca

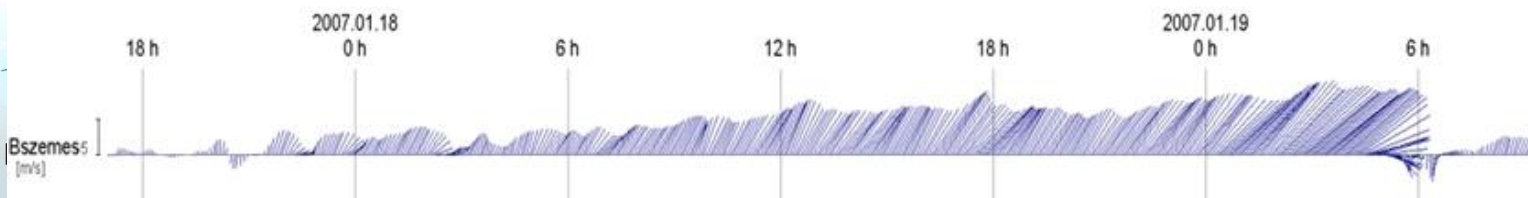
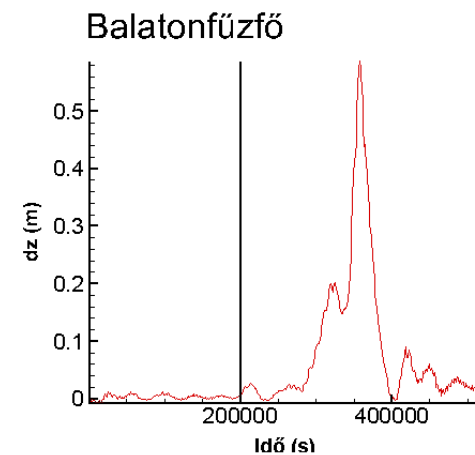
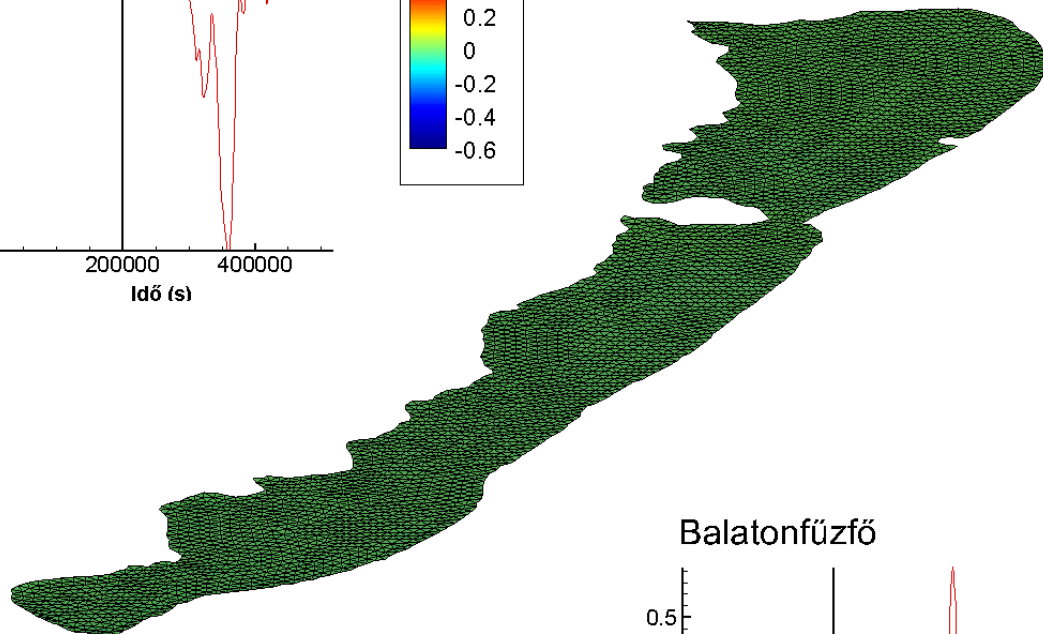
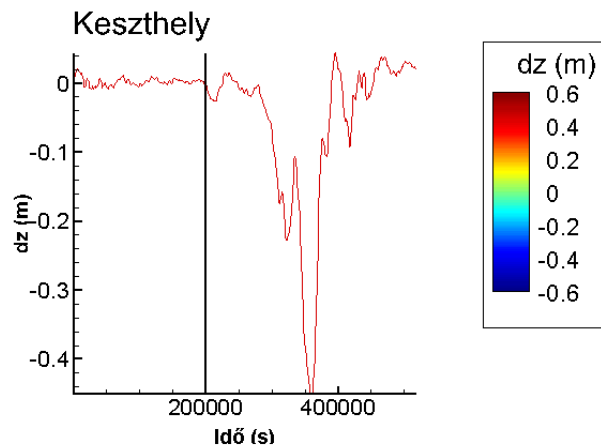
Modellezett árvízi elöntés katasztrófa- megelőzés és védelem tervezéséhez

Mi történne, ha a Dunán ezer éves árvíz érkezne Budapesthez:

Balaton – Kyrill-ciklon: tavi kiöntések

Ipari eredetű előntés és környezetszennyezési veszélyhelyzet

19

2014.06.26.

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Katasztrofális ipari szennyezések: Vörösiszap – Kolontár, 2010. október

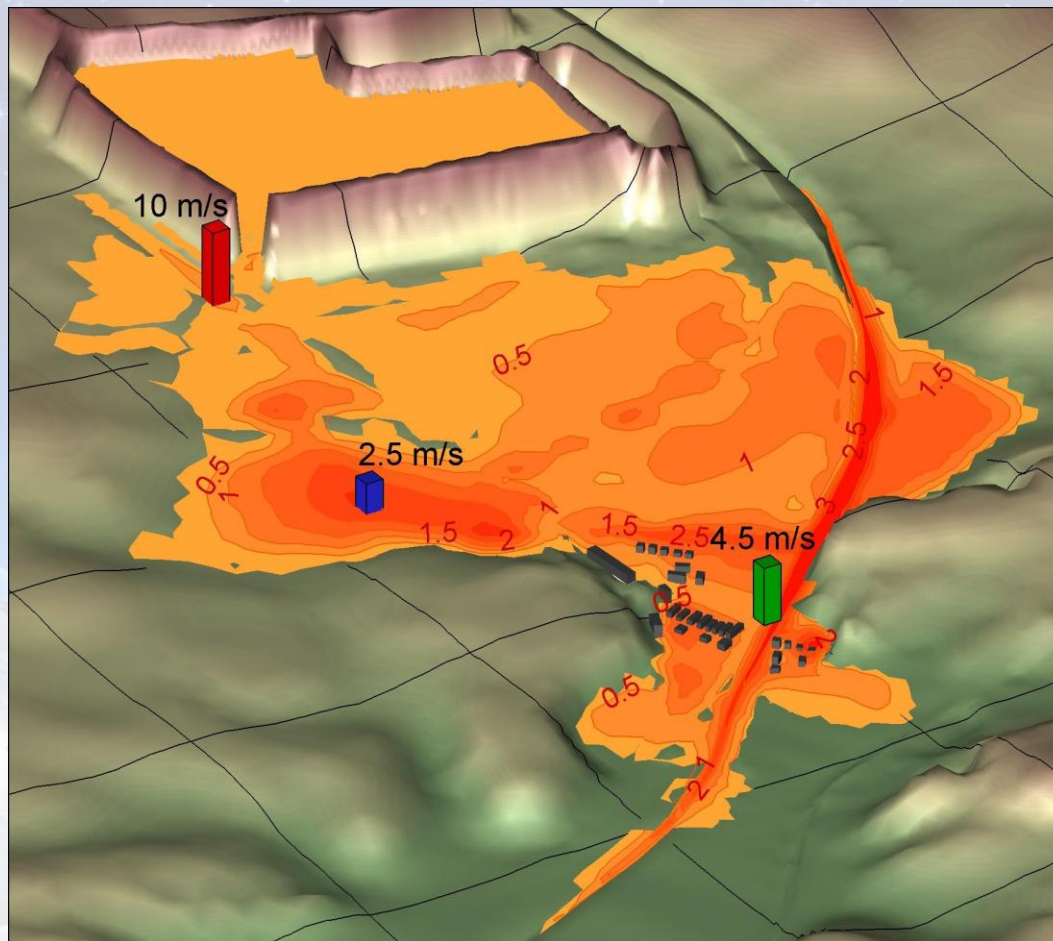

Katasztrofális ipari szennyezések: Vörösiszap – Kolontár, 2010. október

A vörösiszap-hullám levonulásának numerikus modellezése

Közös BME-MTA-OKF elemzés

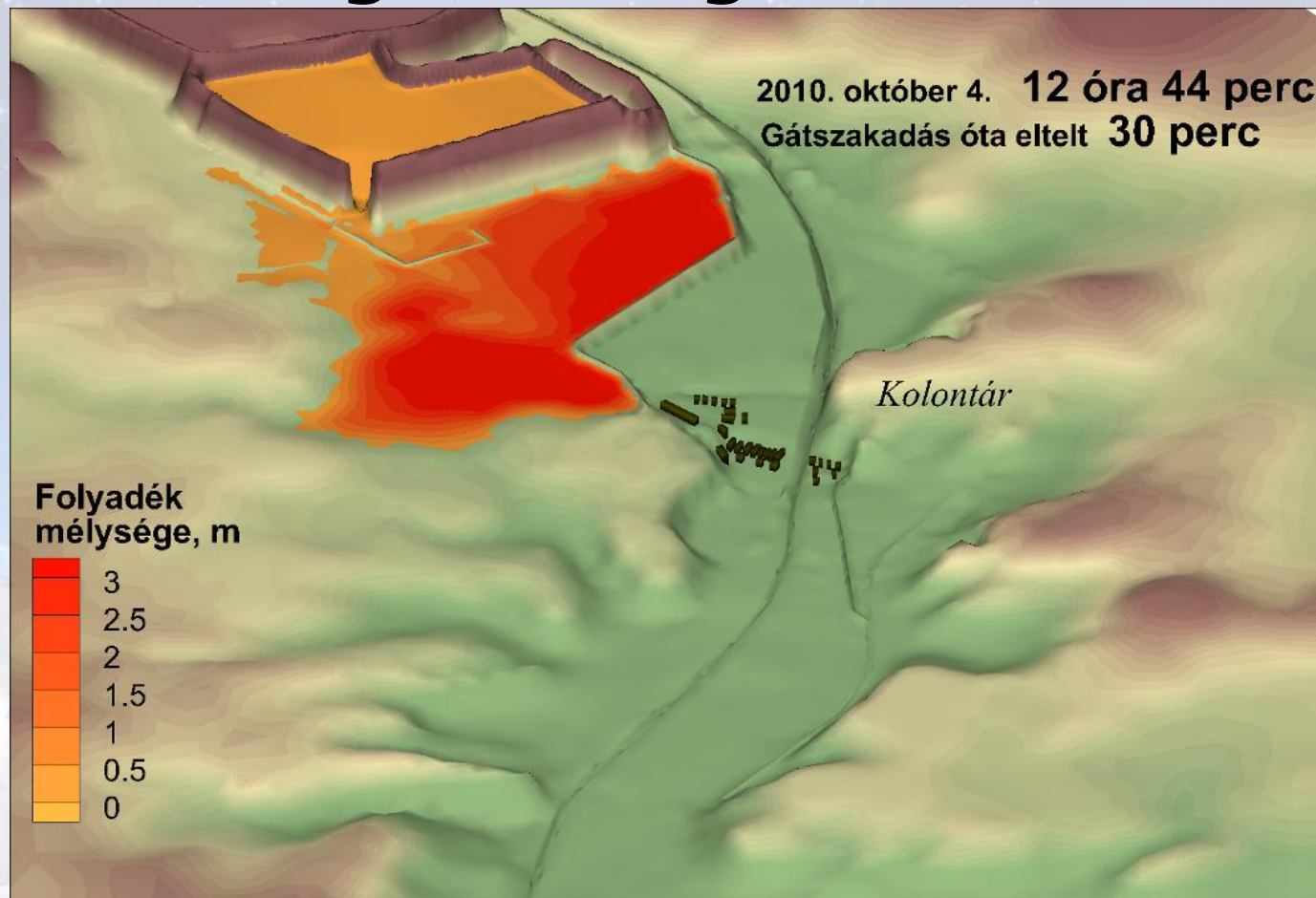

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

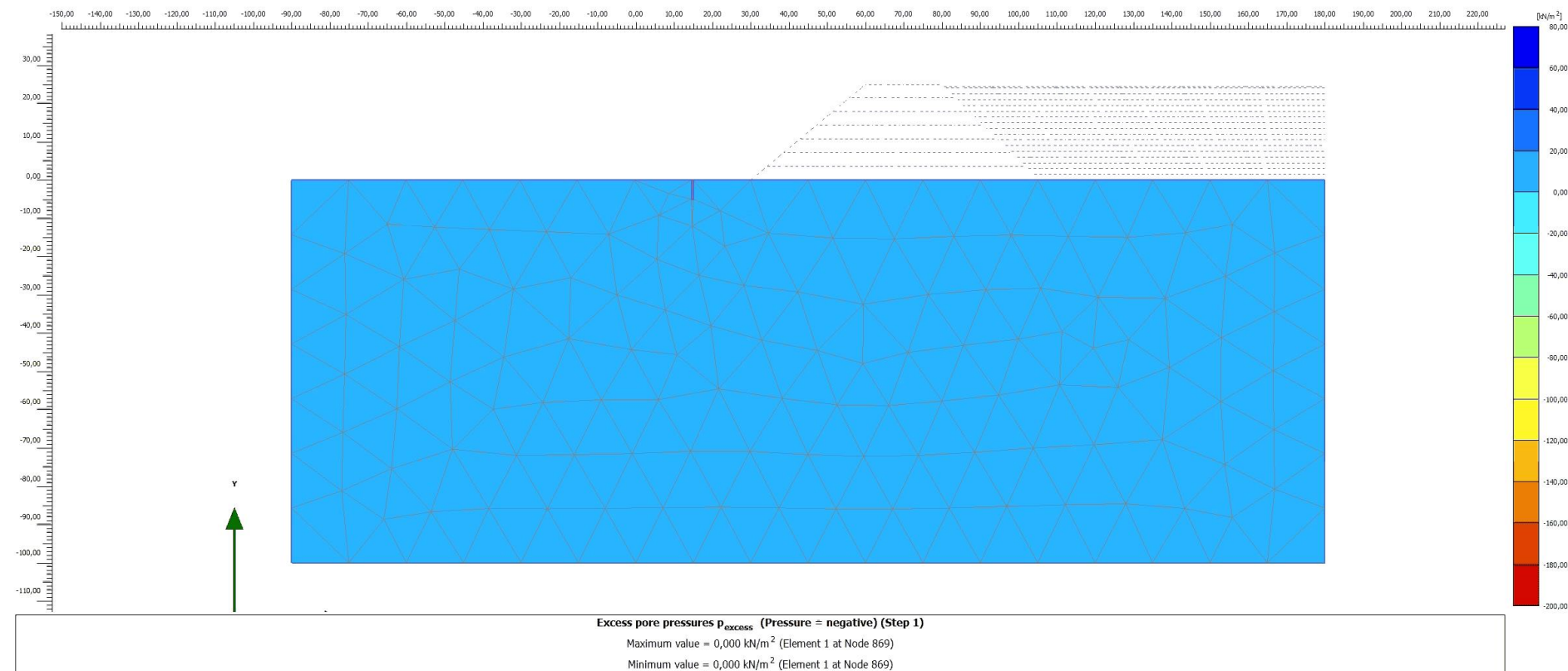

Modellezéssel támogatott katasztrófa- megelőzés és elhárítás: másodlagos védőgát hatáselemzése

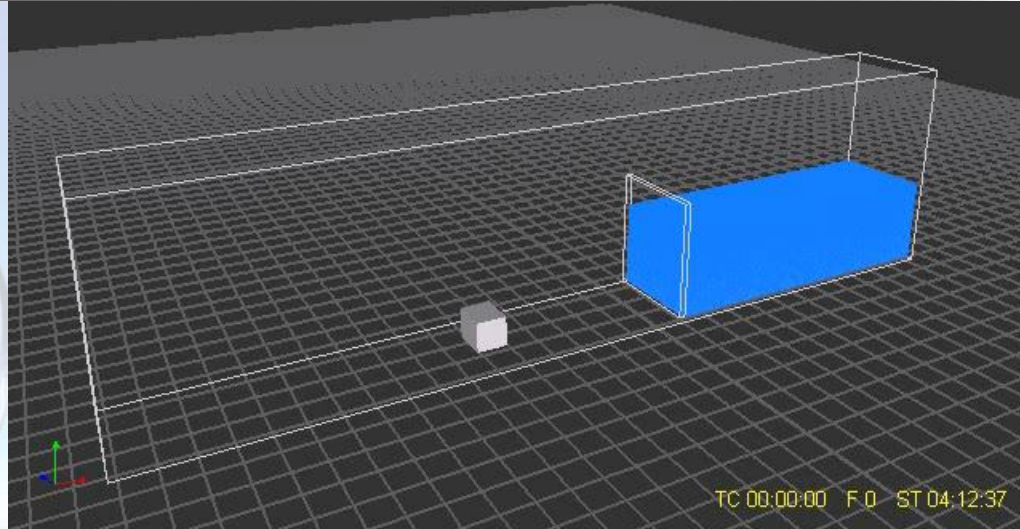
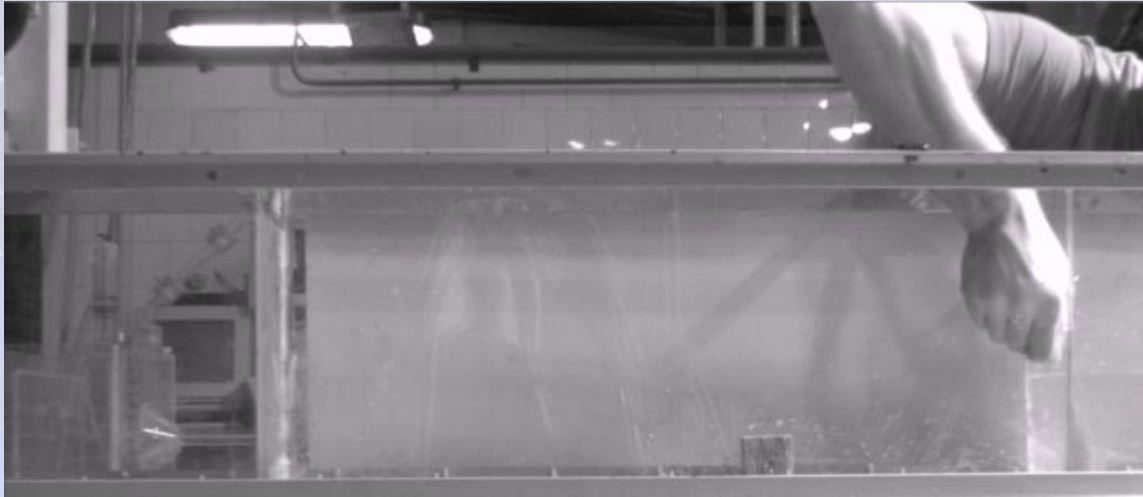

Zagytározó gátak építésének talajmechanikai stabilitási kérdései: Építés és üzemelés alatti pórusvíznyomás

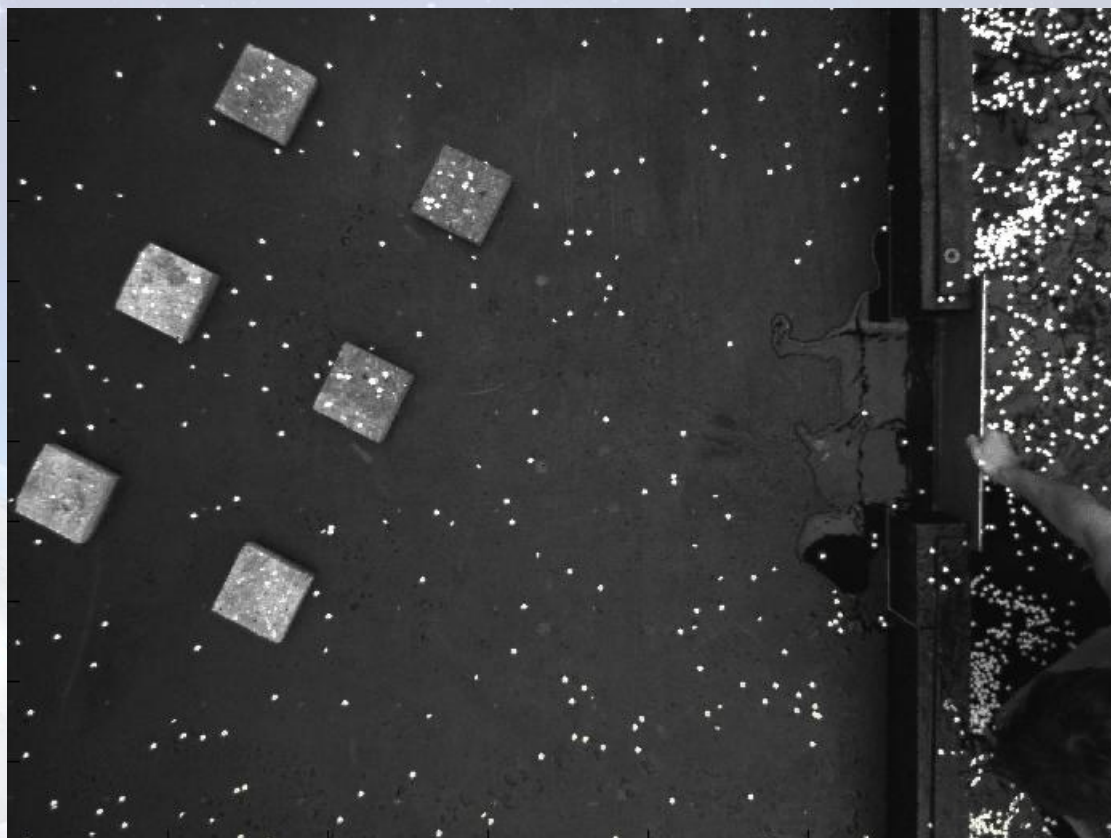
Gátszakadási hullám sodró hatásának labor- és numerikus modellezése

Gátszakadási lökéshullám épületekre való hatásának laborvizsgálata

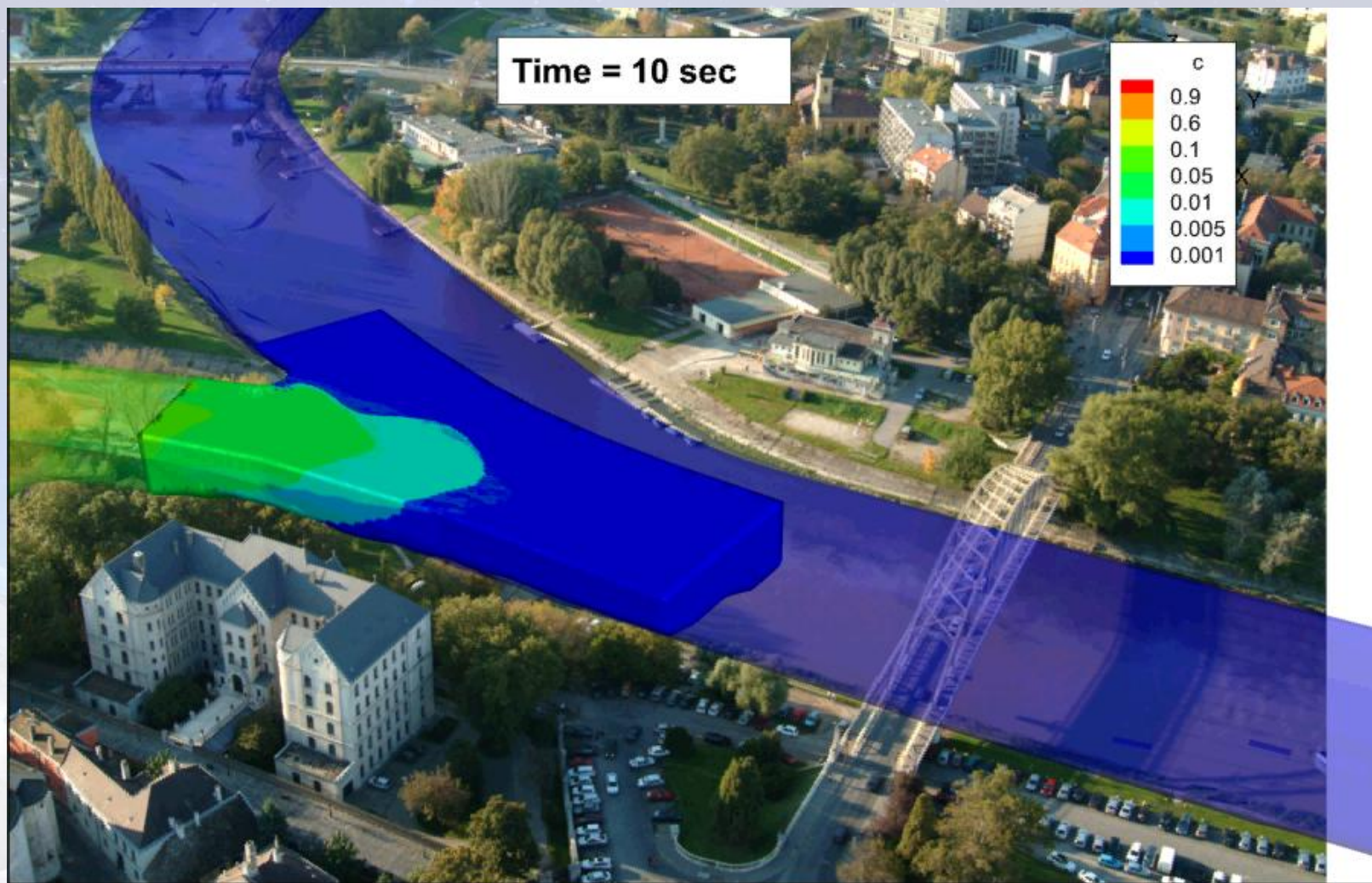
PTV-alapú áramlás-rekonstrukció

**... és még mindig a vörösiszap:
a Rábán a Mosoni-Dunába érő csóva,
de már gipszporral semlegesítve!**

Modellezve, ha nem így történt volna

Földrengés

29

2014.06.26.

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Hidak földrengés elleni méretezése

Pentele híd

Pentele híd

DUNAÚJVÁROS, HUNGARY, 6th December 2006

A Műegyetem a horizonton

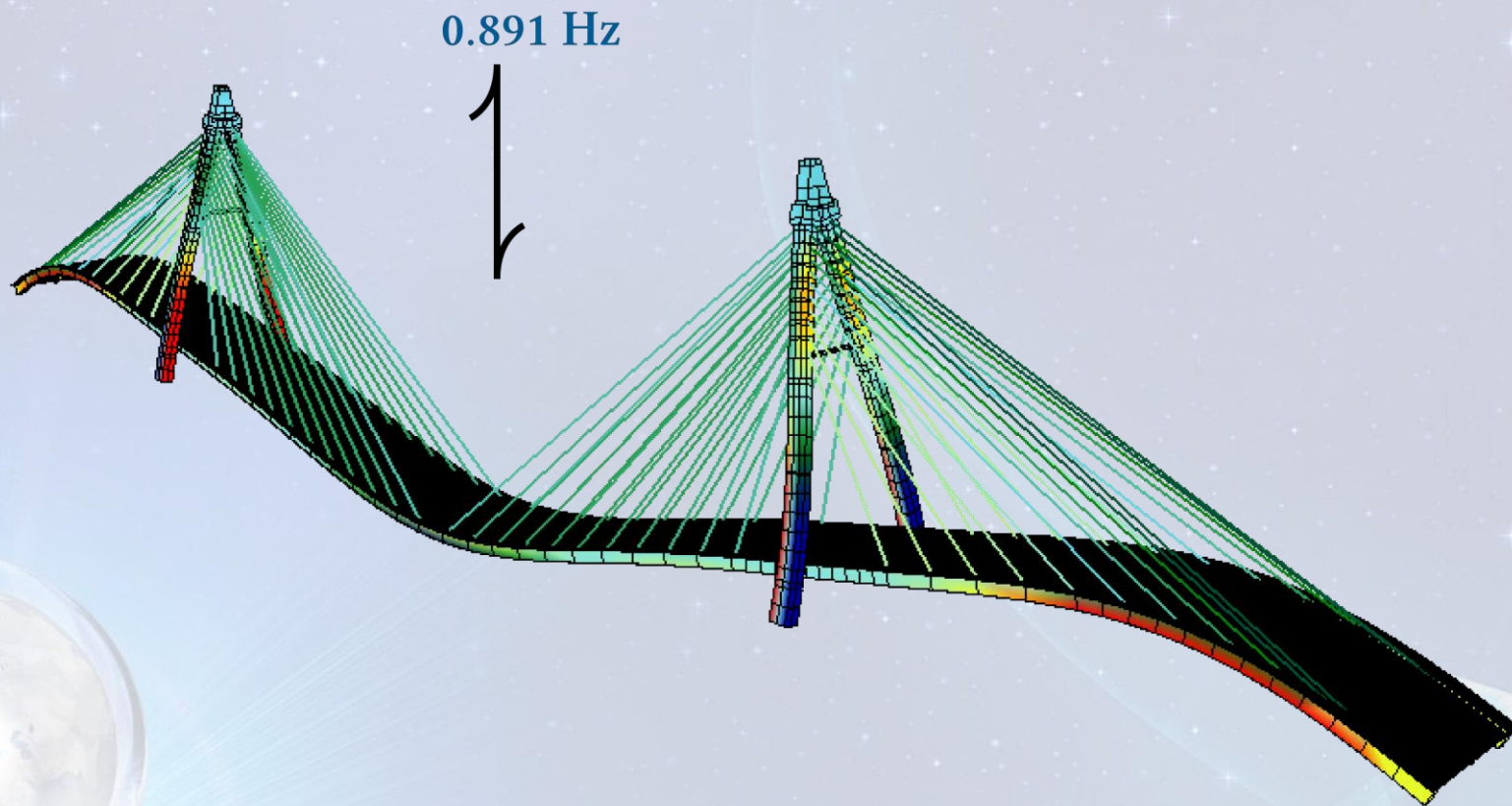
Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Megyeri híd

Méretezés földrengésre: a Megyeri híd modál-analízise

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

Iparbiztonság, tűz és robbanás

34

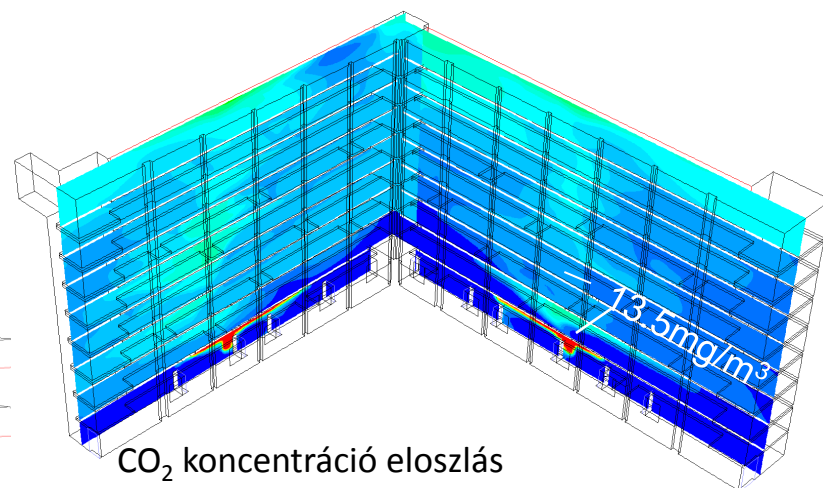
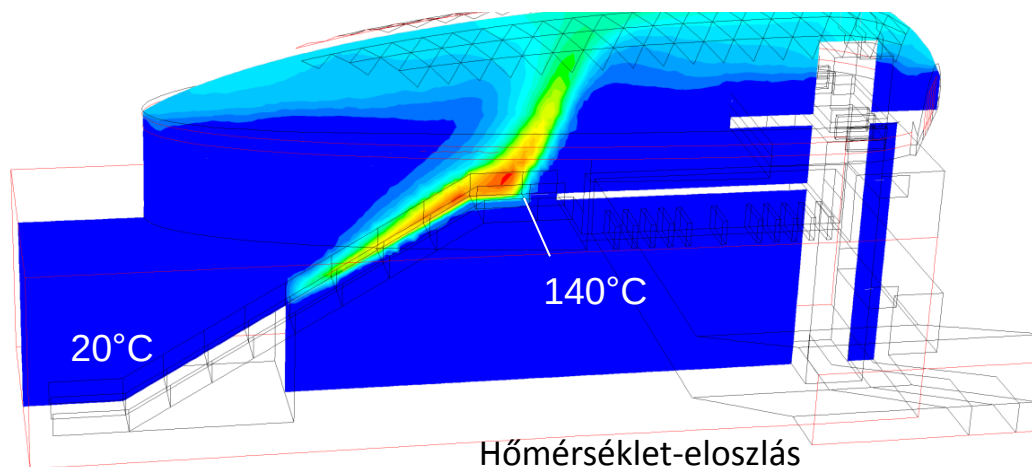
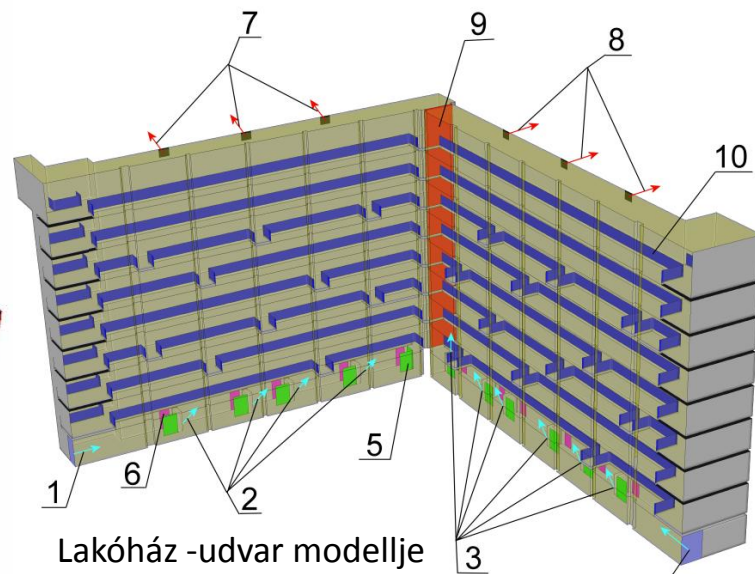
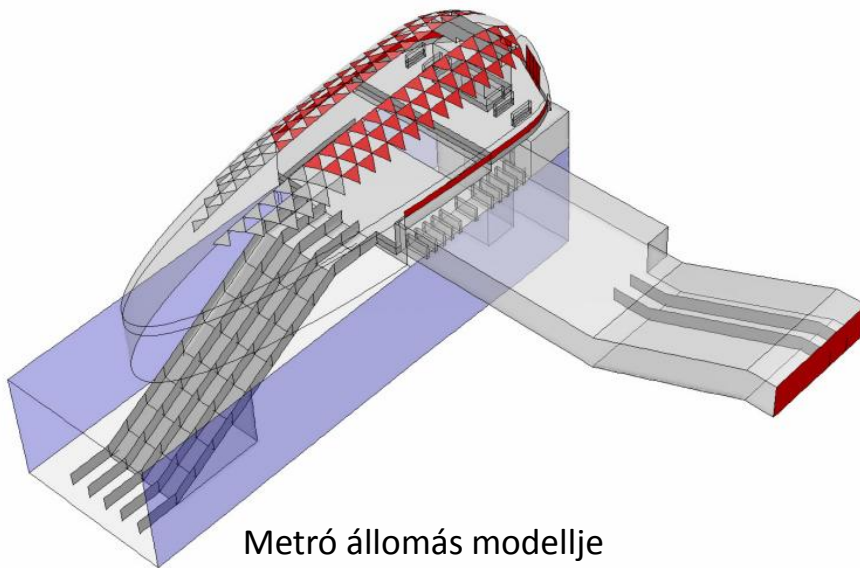
2014.06.26.

A Műegyetem a horizonton

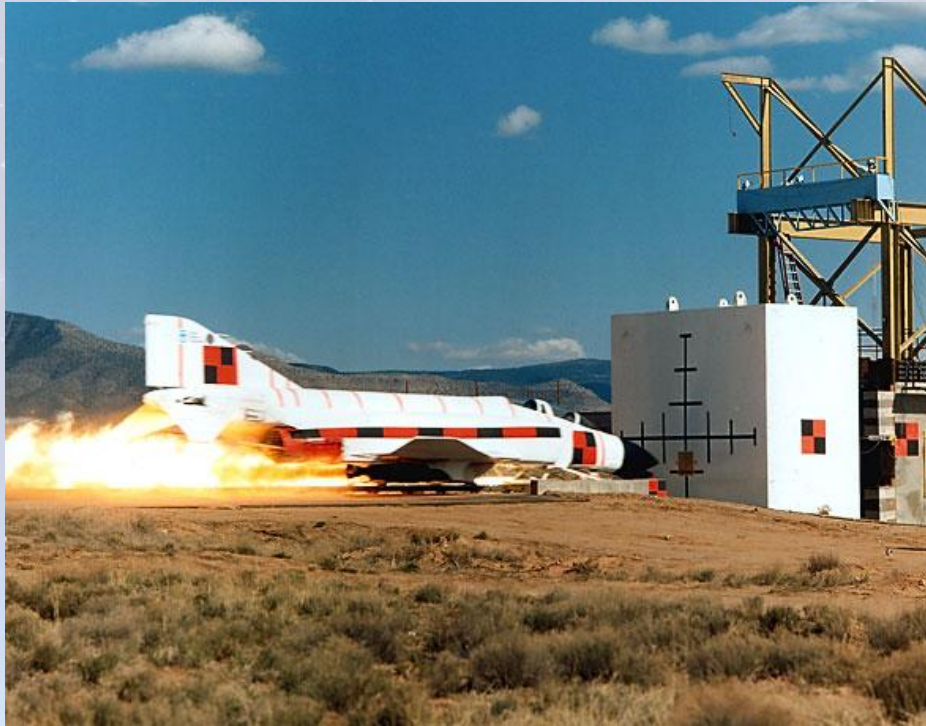
Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

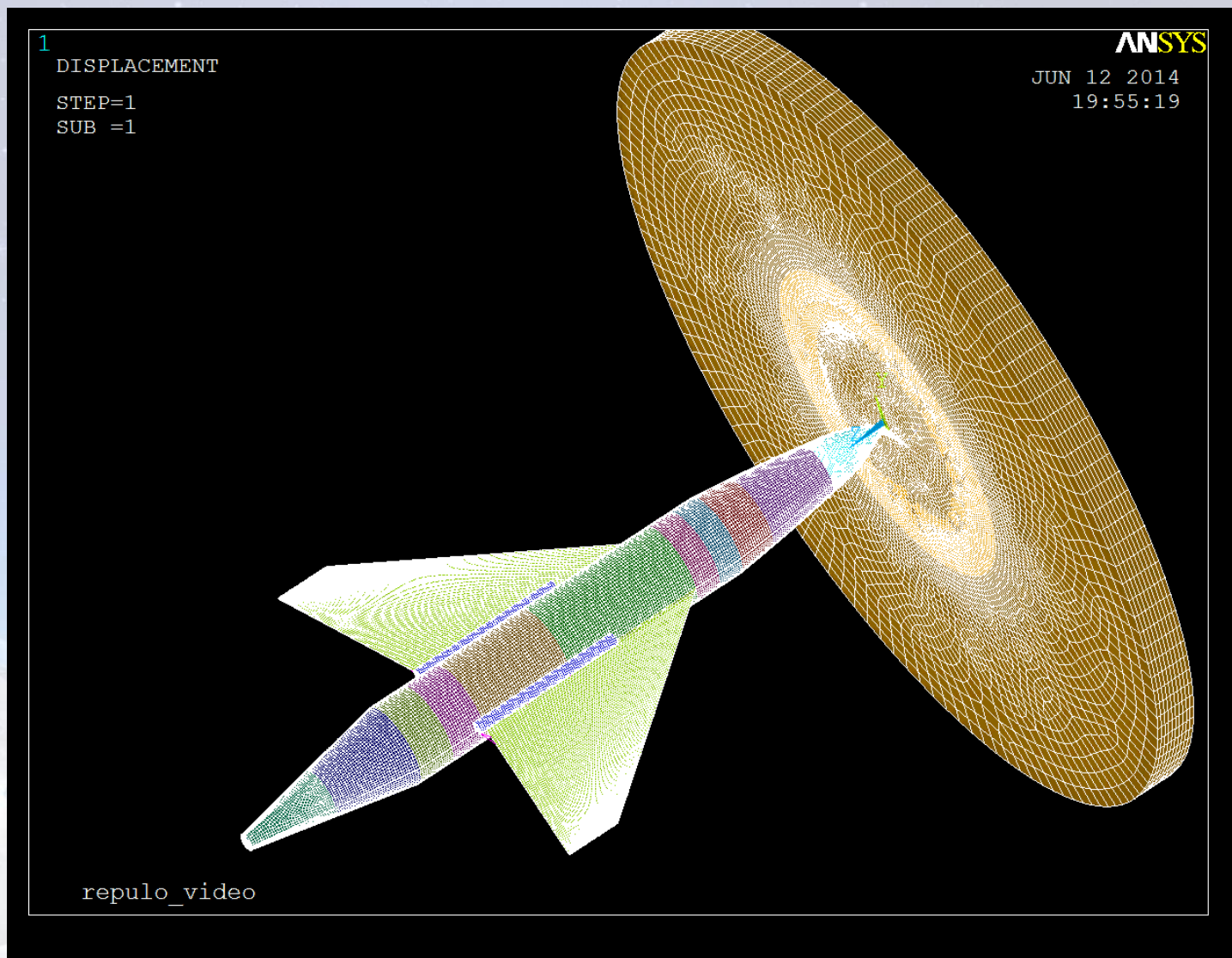
Tűz- és füstterjedés középületekben

Repülőgép épületnek csapódása

Repülőgép-becsapódás szimulálása

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

HORIZON2020 pályázati kitekintés

- Jó (ön)szervező elv
- Jó csapat, áldozatkész vezető partner
- Kiegyensúlyozott költségvetés
- Példák
 - Nagy folyók és vízgyűjtőjük
 - Tengelyek mentén tematikusan fölfűzött régiók

Nagy folyók és vízgyűjtőjük

DREAM-CO – **D**anube River **R**esearch **a**nd **M**anagement **C**oordination Action (beadott)

- Két tucat partnerintézmény, VP BOKU
- Cél: Dunai interdiszciplináris kutatások összehangolása és fejlesztése
- BME (és OVF) közreműködés: árvízi veszélyek és kockázatok
- Kapcsolódó BME-vezetésű pályázat: A Duna hordalék-gazdálkodása (DTEP)

Tengelyek mentén tematikusan fölfűzött régiók

REPRESENTATIVE

Resilience & Preparedness Enhancing Tools & Activities in Europe

- 3-3 skandináv, balti, közép-európai és délkelet-európai ország intézményei
- VP Norwegian Centre of Transport Res.
- Katasztrófákkal kapcsolatos készség, rugalmas alkalmazkodás összehangolása és fejlesztése, régiós és régióközi lépték
- BME: közlekedési infrastruktúra-biztonság

jozsa.janos@epito.bme.hu

41

2014.06.26.

A Műegyetem a horizonton

Kiválóság a tudományban • Ipari vezető szerep • Társadalmi kihívások

